

Práce & loučení

*“Rozloučení těžké jest,
však v něm je život!”*

Jaroslav Vrchlický

Martin Heidegger poukazuje na to, že kvalitu a smysl života poznáme až v okamžiku, kdy končí. Až tehdy se vyjeví, co za něco stálo a co bylo zbytečné, které kroky měly smysl, zda člověk něčeho dosáhl, nebo nikoliv. Právě časová ohraničenost dává věcem cenu, smysl a určitou hodnotu. Loučení je často spojené se sentimentem – falešnou představou o tom, jak to dříve bylo krásné, zajímavé, dobré. Schopnost od toho odhlédnout a podívat se na končící jev kriticky a pravdivě je něčím, co odlišuje moudrého od pošetilce.

Smysl a význam práce s informacemi se může v kontextu tohoto kurzu vyjevit dvojnásobem. Jednak v pojetí samotné práce, kde můžete ověřit všechny své znalosti, dovednosti, postoje, kde se ukáže, zda jste sbírali informace fragmentárně a bez souvislostí, nebo zda tyto informace vytvořily určitý celek, se kterým je možné pracovat. Snad ale ještě více se objeví výsledky studia tohoto kurzu v běžném životě, ať již akademickém nebo volnočasovém. Měly by změnit a zkvalitnit způsob, jakým nakládáte s informacemi, což je činnost natolik všední a častá, že zasahuje téměř všechny dimenze lidského jednání a myšlení. Do jaké míry se to povedlo, posuďte sami. ↑

Pět služeb / Souhrnná skripta / Zajímavé zdroje / Kam dál / [Kdo to mluvil](#) / To-do

Pět online služeb, které vám změní život

V předchozích tématech jsme vám přinášeli nejen teoretické exkurze do světa práce s informacemi, ale také jsme vám nabízeli mnoho zajímavých nástrojů a aplikací, které byly seřazeny do systematických kategorií. Na tomto místě ale uděláme výjimku – nabídneme vám pět nástrojů, o kterých jsme doposud mlčeli, ale považujeme je za natolik zásadní a zajímavé, že vám mohou změnit přístup k informacím a především práci s nimi.

IFTTT

[IFTTT](#) je služba, jejíž název znamená If This Then That. Slouží tedy k automatizaci různých činností, které v online světě provádíte. Například vždy, když vám dojde e-mail ze studijního oddělení, aplikace zašle speciální notifikaci na váš Facebook nebo zprávu zkopírovat do Evernote. Podobných scénářů je možné vymyslet spoustu a aplikace vám usnadní nejen spoustu činností, které musíte mechanicky opakovat, ale pomůže vám lépe organizovat data, informovat vás o novinkách atp.

SciHub a LibGen

Pokud hledáte plný text nějakého vědeckého článku nebo knihu a není vám dostupná z oficiálních repozitářů nebo databází, můžete při hledání najít potřebné texty v repozitáři [SciHub](#) či [LibGen](#). Služba má přístup k JSTORU, Springeru, Sage, Elsevieru a dalším vydavatelstvím, od kterých stahuje doposud nepublikovaný obsah a poté ho zdarma zveřejňuje. Před použitím této služby si uvědomte, že u řady textů mohou být problémy s autorskými právy - kvůli nim je totiž projekt předmětem různých [soudních sporů](#). O plnění obsahem se stará akademická komunita kolem projektu.

Hootsuite

Jestliže používáte více sociálních sítí a především se na ně snažíte dávat nějaký obsah, pak rychle zjistíte, že nejde o úplně zábavnou a zajímavou činnost. [Hootsuite](#) je jednou z možností, jak z jednoho místa spravovat více různých sociálních sítí – od přidávání příspěvků přes sdílení, linkování, komentáře až po časové plánování nebo práci se statistikami. V bezplatné verzi lze současně obsluhovat až pět účtů. Služba přináší ještě jeden důležitý psychologický benefit – netrávíte tolik času skenováním sociálních sítí, ale můžete se zaměřit jen na takový obsah, který je pro vás skutečně zajímavý.

Rollapp

Ne vždy máte k dispozici všechny instalované programy, které by se vám hodily pro práci. [Rollapp](#) nabízí velice zajímavé řešení v tom, že dokáže online spustit nejrůznější programy, na které jste zvyklí z offline prostředí – GIMP, VLC, Scribus, Open Office, Dia a mnoho dalších. Sice to není vždy v aktuální verzi a v dokonalém grafickém kabátu, ale pro rychlé vyřešení nějakého problému například na cestách vám dostačuje.

Bitly

[Bitly](#) je populárním zkracovačem odkazů. Funguje tak, že mu předložíte libovolný URL odkaz a on z něj udělá kratší, případně zapamatovatelnější verzi. Užijete ho na plakátech, sociálních sítích nebo kdykoli, kdy potřebujete URL odkazy tisknout. Mimo to nabízí také statistiky kliknutí na odkaz a mnoho dalších funkcí. V českém prostředí vám jako alternativu doporučujeme [jdem.cz](#).

Goodreads

Důležitá služba pro všechny vášnivé čtenáře a milovníky nejen neoborné literatury se jmenuje [Goodreads](#). Jde o kombinaci vlastního čtenářského deníku a sociální sítě. Do systému můžete zadávat knihy, které jste četli, psát na ně recenze, hodnotit je, ale také si vytvářet čtenářské plány. Současně můžete sledovat, co čtou ostatní a nechat se inspirovat jejich doporučeními.

uTorrent

Torrent je koncept distribuce obsahu, který není uložený na jednom serveru, ale sdílí jej mezi sebou samotní uživatelé. Pomocí různých [vyhledávačů](#) můžete najít velké množství zajímavých dat, ale také nelegálního obsahu - pokud si legálností nejste jisti, raději obsah nestahujte, protože tato služba využívá současné sdílení již stažené části souboru, mohli byste se tak sami dostat do konfliktu s autorským zákonem. Pokud potřebujete stahovat nějaká data přes torrent, je k tomu třeba užít nějakého klienta. Jednou z nejjednodušších variant je asi [uTorrent](#), ale najdete také klienty pro stahování jako doplňky do webových prohlížečů.

Souhrnná skripta

Jakkoli byl celý kurz koncipován jako webový – byl prošpikován odkazy, obrázky, videi, byly v něm přítomné diskuse a průběžné úkoly – nabízíme vám možnost stáhnout si jej jako jedno kompaktní PDF. Můžete v něm snadno vyhledávat, dělat si do něj poznámky anebo ho mít ve své čtečce či na počítači uložené pro případ, že byste se chtěli vrátit do verze kurzu, kterou jste postupně procházeli. Je totiž pravděpodobné, že se příští rok promění.

Pokud vám tedy z různých důvodů vyhovuje obsah kurzu zkomprimovaný do jediného souboru, můžete si jej stáhnout a nakládat s ním dle svého uvážení. Tedy samozřejmě v souladu s licencí CC- BY-NC-SA samozřejmě.

Chystáme ho pro vás k Vánocům :)

Zajímavé zdroje

Pokud vám nabídka odkazů a dalších pobídek v kurzu nestačila, nabízíme vám zde výběr desíti zajímavých obsáhlejších zdrojů, které se k tématům kurzu vztahují a určitým způsobem jsme z nich čerpali, nebo k nim máme kladný osobní vztah.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. [Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky](#). Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Studijní texty. ISBN 80-86429-40-7.

- Téměř legendární příručka o akademickém psaní a čtení. Pokud máte rádi vůni papíru, klasické postupy a tradiční pohled na věc, tak právě tato kniha vás může zaujmout. Nečekejte technologie a nástroje, ale s nadsázkou spíše psací stroj a průklepový papír – ale zato čtivě, prakticky a s velkou dávkou zkušeností.

MEŠKO, Dušan, Dušan KATUŠČÁK a Ján FINDRA. [Akademická příručka](#). České, upr. vyd. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-219-7.

- Variace na předchozí publikaci, avšak velmi podrobná, může vám pomoci při vytváření různých akademických výstupů od vědeckých článků po postery. Nejvíce pozornosti je věnováno kvalifikačním pracím, a to nejen jejich tvorbě, ale třeba i obhajobě. Kniha se zaměřuje i na témata v tomto kurzu jen naznačená, například podrobně jsou rozebírány etické otázky související s prezentací práce.

ČERNÝ, Michal. [Jak učit sám sebe](#). 1. vyd. Brno: BizBooks, 2016. 176 s. ISBN 978-80-265-0519-8.

- Knižka o tom, jak je možné se sám učit a rozvíjet v důležitých studijních dovednostech s pomocí technologií. Nečekejte příliš hlubokou teorii, ale spíše 69 metod či oblastí, pomocí kterých se můžete zlepšit ve schopnosti se učit. Kniha vychází z konceptu sebeurčeného učení.

PRICE, Geraldine a Pat MAIER. [Efektivní studijní dovednosti: odemkněte svůj potenciál](#). Vyd. 1. Překlad Tereza Semotamová. Praha: Grada Publishing, 2010, 361 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4725-277.

- Publikace věnující se modernímu pojetí studia na vysoké škole. Důraz klade především na efektivní metody učení, kritický přístup k odborným zdrojům, efektivní a aktivní čtení a psaní atd. Kniha obsahuje množství praktických cvičení, díky nimž si můžete vyzkoušet či ověřit svoje dosavadní návyky a dovednosti a na základě nichž se dozvíte, jaké další kroky byste mohli podniknout ke zlepšení studijních návyků a zefektivnění celého studia.

ŽÁK, Petr. [Kreativita a její rozvoj](#). Brno: Computer Press, 2004. Business books. ISBN 80-251-0457-5.

- Kniha typu encyklopedie kreativních technik. Mimo nezbytnou teorii týkající se toho, co to je kreativita a jak ji v obě probudit, nabízí bezpočet technik, které můžete využít pro řešení problému ve všech jeho fázích.

BELCHER, Wendy Laura. [Writing your journal article in 12 weeks: a guide to academic publishing success](#). Los Angeles: SAGE, c2009. ISBN 978-1-4129-5701-4.

- Podrobný a praktický návod, jak vytvářet kvalitní odborné články. Jedná se o učebnici tvorby odborného (kratšího) textu. Je rozdělena na 12 základních oblastí, základní linie kopíruje postup psaní textu, dílčími oblastmi jsou včetně vyhledávání zdrojů pro psaní nebo vytváření struktury odborného textu. Kniha obsahuje množství praktických příkladů i cvičení na každé z řešených témat. Obsah je využitelný především ve společenských vědách, přínosný je ale jistě pro všechny obory.

KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. [Naučte \(se\) citovat](#). 1. vyd. Blansko: Martin Krčál - Citace.com, 2014. 212 s. ISBN 978-80-260-6074-1.

- Kniha pro každého, kdo se chce naučit citovat - od pochopení smyslu a fungování citací, až po tvorbu bibliografických záznamů. Publikace je koncipovaná jako učebnice, takže se z ní může učit opravdu každý.

BERAN, Vladimír. [Aktualizovaný typografický manuál](#). 7. vydání. Praha: Kafka Design, 2015.

- Pokud máte rádi typografii či sazbu, tak vaší pozornosti nemůže ujít Aktualizovaný typografický manuál. Špatná nejsou ani starší vydání. V knize získáte komplexní pohled na typografii, aktuální trendy a přístupy.

HUFF, Darrell. [Jak lhát se statistikou](#). Praha: Brána, 2013. ISBN 978-80-7243-623-1.

- Legendární publikace z roku 1954 o tom, jak lze pomocí statistiky zfalšovat cokoli. Plná grafů, příkladů a praktických rad, jak se při práci s cizími daty nenechat manipulovat. Současně může být vnímána také jako pozitivní vzor, jak s daty správně pracovat a vizualizovat je.

ČERNÝ, Michal a Dagmar CHYTKOVÁ. [Myšlenkové mapy pro studenty: uče se efektivně a nastartujte svou kariéru](#). Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0267-8.

- Myšlenkové mapy jsou výborným nástrojem pro studenty, protože rozvíjí kreativitu a zajišťují přechod od memorování k pochopení učiva. Neslouží primárně k tomu, aby se člověk dobře naučil na zkoušky, ale měly by rozvíjet myšlení jako takové. Schopnost rychlé analýzy, hledání systému a souvislostí nebo třeba práce s asociacemi jsou důležité pro život a práci po škole. Kniha bude zdrojem inspirace pro každého, kdo se rozhodne myšlenkové mapy na vysoké škole využívat.

Kam dál

Posledním úkolem pro vás možnost rozvíjet se v práci s informacemi nekončí. Na tomto místě bychom vám rádi předeštěli něco málo z nabídky, kterou jsme pro vás připravili:

- Sledujte [Twitter](#) či [facebookovou](#) stránku. Budeme vám na ni dávat zajímavé odkazy, zdroje, inspirace. A také zde sami můžete přispívat.
- Pokud se vám líbí kreativní techniky nebo neotřelé způsoby práce s informacemi, můžete si zapsat KPI22, tedy Kreativní práci s informacemi.
- Někteří autoři webu používají sociální sítě. Pro jistotu ale doporučujeme především sledovat profily [KISKu](#), domova celého kurzu.
- Příští rok budeme kurz jistě inovovat. Můžete s námi sledovat změny, pomoci nám testovat a nebo poradit.
- Napadá vás něco dalšího? [Ozvěte se!](#)

To-do

Většina předchozích To-do vám postupně pomáhala získat dílčí kompetence, k vytvoření odborného textu, který by mohl sloužit jako seminární práce nebo odborný článek pro publikování v časopise nebo formou self-publishingu. Pokud jste tedy pracovali průběžně a neměnili jste téma, mělo by pro vás být poměrně snadné na dobrých základech stavět. Pokud narazíte v průběhu psaní na problém, nebojte se vrátit se zpět a danou část webu si projít ještě jednou.

Výsledkem vaší práce bude odborný text ve vámi definován žánru, který bude obsahovat vše níže uvedené:

- Název práce, abstrakt (900-1100 znaků) a klíčová slova (4-6 klíčových slov). V hlavičce textu uveďte také své jméno a odkaz na váš odborný profil na sociální síti nebo webu (mimo Facebook). Zpravidla se tyto informace píší hned pod název článku – na nový řádek napíšete své jméno, na další umístíte odkaz. Ale záleží na vašem vkusu a celkovém grafickém zpracování.
- Rozsah je 8-10 tisíc znaků včetně mezer. Nepočítají se do něj poznámky pod čarou, anotace, klíčová slova, seznam zdrojů atd. Jde tedy jen o samotný text.
- Do vlastního dokumentu (tedy ne např. jako osnovu nebo přílohu) vytvoříte vizualizaci (nikoli obrázek), která bude obsahově provázaná s textem – to znamená, že text se k ní bude vztahovat).
- Použijete alespoň sedm zdrojů, mezi kterými budou nejméně tři recenzované. Zdroje uveďte ve formátu podle citační normy obvyklé ve vašem oboru.
- Celý text mějte vhodně zformátovaný, dejte si záležet, ať je typograficky i gramaticky bezchybný.
- Za seznamem zdrojů uveďte, do jaké sekce v časopise byste svůj text chtěli zařadit (např. empirická studie, esej, přehledová studie apod.). Přemýšlejte nad tím, zda vámi vytvořený text odpovídá požadavkům na daný žánr. Dále napíšete, jakému časopisu byste tento text nabídli k publikování, a stručně svou nabídku zdůvodníte. Pokud chcete, můžete svůj text publikovat formou self-publishingu, v tom případě na konci dokumentu uveďte odkaz na vaši zveřejněnou práci.
- Výsledek odevzdáte ve formátu doc(x) nebo odt do odevzdáárny v IS MU.